

Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije

Gregorčičeva 20

1000 Ljubljana

Številka: 000-7/2021-5 | Datum: Ljubljana, 25. 03. 2021

Zadeva: Mnenje Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete o »Uredbi o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom«

Spoštovani!

Senat Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF je na seji dne 11.03.2021 obravnaval predlog spremembe Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (v nadaljevanju Uredba), ki jo je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagalo Vladi Republike Slovenije (štev. dokumenta 007 – 132/2021).

Mnenje Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF je, **da je Uredba neustrezna**. Sprejetje Uredbe bi pomenilo bistveno znižanje standardov varovanja gozdnih rezervatov, s tem pa tudi varovanja narave na ravni Slovenije. Poseganje v gozdne rezervate prekinja večstoletne procese v gozdu in z vidika našega dojemanja časa nepovratno spreminja njihove temeljne značilnosti. Bistvena značilnost gozdnih rezervatov, po kateri se ločijo od vseh drugih gozdov je namreč, da so v celoti, brez izjem in brez kakršnihkoli neposrednih vplivov človeka prepuščeni naravnemu razvoju. Predlagana uredba pa dopušča neposredne človekove ukrepe. Čeprav so ti ukrepi mišljeni dobronamerno in le znotraj 100 metrskega pasu ob meji v notranjosti rezervata, kar na prvi pogled morda ni veliko, pa izničujejo glavno značilnost in namen gozdnih rezervatov. Večina gozdnih rezervatov v Sloveniji je razmeroma majhnih. Dopustitev neposrednih ukrepov v 100 metrskega pasu praktično pomeni, da iz sistema strogega varstva: (i) v celoti izločimo 10 % vseh gozdnih rezervatov, (ii) da skupno površino vseh gozdnih rezervatov v Sloveniji uredbeno zmanjšamo na cca 70 % sedanje površine in (iii) da se povprečen rezervat zmanjša na 34 % površine sedanjega.

Obrazložitev:

Varstvo narave s pomočjo gozdnih rezervatov ima v Sloveniji dolgo tradicijo, saj je bil prvi gozdni rezervat izločen iz gospodarjenja že leta 1893. Osnovna mreža gozdnih rezervatov je bila na pobudo prof. dr. Dušana Mlinška ustanovljena po letu 1970, ko je bilo iz gospodarjenja izločenih 173 gozdnih rezervatov. Namen mreže gozdnih rezervatov je bil vzpostaviti površine gozda, ki se bodo razvijale brez človekovega vpliva, da bi na njih lahko spremljali razvoj gozda in ugotovitve uporabili pri sonaravnem gospodarjenju v gospodarskih gozdovih. V desetletjih neoviranega razvoja so rezervati pridobivali na pomenu, tako imajo danes izredno ekološko, raziskovalno, poučno in ne nazadnje tudi simbolno vrednost.

Nekateri vidiki, ki še zlasti potrjujejo velik pomen varovanja gozdnih rezervatov brez neposrednega poseganja vanje, so:

- gozdni rezervati so točke v slovenski krajini, kjer se lokalno in širše povečuje in ohranja biotska pestrost. Gozdni rezervati predstavljajo manj kot 1 odstotek površine gozdov, na kateri se lahko razvijejo življenjska okolja za vrste, ki za preživetje potrebujejo različne mikrohabitate na starem in odmrlem drevju ali v gozdnem ekosistemu s pragozdno strukturo,
- zaradi odsotnosti gospodarjenja imajo gozdni rezervati izredno veliko raziskovalno in poučno vrednost. Nekateri raziskave v gozdnih rezervatih potekajo že desetletja, rezultate raziskav pa sodelavci Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF objavljajo v uglednih domačih in tujih znanstvenih revijah in pridobljeno znanje prek predavanj prenašajo neposredno na novo generacijo gozdarskih strokovnjakov,
- na gozdne ekosisteme bodo tudi v prihodnosti vplivale različne avtohtone in tujerodne žuželke in bolezni. Če bomo dovolili poseganje v razvoj gozdnih rezervatov za vsakega od njih, bodo rezervati v svojem bistvu izginili,
- določeni problemi z zdravjem gospodarskih gozdov v okolici rezervatov so v veliki meri primarno posledica podnebnih sprememb in šele sekundarno zaradi prisotnosti škodljivih organizmov v gozdnih rezervatih. Sečnja ali odstranitev okuženih dreves ne bo značilno vplivala na izboljšanje stanja v gospodarskih gozdovih. Naloga gozdarstva je, da razvije načine gospodarjenja, ki bodo izboljšali odpornost in sposobnost okrevanja gozda. Dragocene informacije o naravnih mehanizmih za izboljšanje odpornosti lahko dobimo ravno v gozdnih rezervatih, kjer ni gospodarjenja,

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

- razumemo težave zasebnih lastnikov gozdnih rezervatov in zasebnih lastnikov gozda, ki mejijo na rezervate v zvezi z varstvom gozdov. Vendar je takšnih primerov v zasebnih gozdovih malo in bi bilo smiselno vsak primer obravnavati posebej. Večina gozdnih rezervatov je v državni lasti,
- gozdni rezervati so edini ostanek pra-krajine v slovenskem okolju in imajo za družbo kot celoto izjemno simbolno vrednost.

Zaradi zgoraj naštetih razlogov sprejetju omenjene Uredbe odločno nasprotujemo.

Lep pozdrav.

Pripravili:

doc. dr. Dušan Roženberger

prof. dr. Maja Jurc

doc. dr. Thomas Andrew Nagel

doc. dr. Tine Hauptman

prof. dr. Jurij Diaci

prof. dr. Klemen Jerina

Roman Pavlin

prof. dr. Robert Brus
prodekan za področje gozdarstva

prof. dr. Nataša Poklar Ulrich
dekanja

Poslano:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (glavna pisarna)

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

Jamnikarjeva 101

1000 Ljubljana

Slovenija

T 01 320 3000

F 01 256 5728

www.bf.uni-lj.si